ЛЕНИН ДАҲОСИ БИЛАН

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 100 (4091). | Жума, 23 май 1969 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҚЎШМА СОН

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СИРДАРЁ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ СИРДАРЁ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 101 (1532) | Жума, 23 май 1969 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ДЕКРЕТ

ТУРКИСТОНДА СУҒОРИШ ИШЛАРИГА 50 МИЛЛИОН СЎМ ПУЛ АЖРАТИШ ВА СУҒОРИШ ИШЛАРИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

1. РОССИЯ ТУҚИМАЧИЛИК САНОАТИНИНГ ПАХТА БИЛАН ТАЪМИНЛАНИШИНИ ОШИРИШ ЮЗАСИДАН ТУЗИЛГАН ИШ ПЛАНИ ТАСДИҚЛАНСИН. БУ ПЛАН ҚУЙИДАГИ ТАДБИРЛАРНИ УЗ ИЧИГА ОЛАДИ... САМАРҚАНД ОБЛАСТИ ХУЖАНД УЕЗДИДАГИ МИРЗАЧУЛ ЕРЛАРИДАН 500 МИНГ ДЕСЯТИНАСИНИ СУҒОРИШ ВА ДАЛВАРЗИН ЧУЛИДА 40 МИНГ ДЕСЯТИНА ЕРНИ УЗ ИЧИГА ОЛГАН МИРЗАЧУЛНИНГ РУПАРАСИДА СИРДАРЕНИНГ НАРИГИ ЛАБИДАГИ ИРРИГАЦИЯ СИСТЕМАСИНИ АСОСИЙ ИНШООТЛАР БИЛАН ТАЪМИНЛАШ...

2. ШУ ДЕКРЕТНИНГ 1-МОДДАСИДА КУРСАТИЛГАН ИШЛАР УЧУН 1918 ЙИЛДА ТУРКИСТОНДАГИ СУҒОРИШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИГА ДАВЛАТ ХАЗИНАСИ МАБЛАҒЛАРИДАН 50 МИЛЛИОН СУМ АЖРАТИЛСИН.

Халқ Комиссарлари Советининг Раиси

В. УЛЬЯНОВ (ЛЕНИН).

1918 йил, 17 май.

Москва.

МАРДЛАР ДИЁРИ, МАЪМУРЧИЛИК ЎЛКАСИ МИРЗАЧЎЛ БАҲОДИРЛАРНИ ЧОРЛАМОҚДА

В. И. ЛЕНИН МИРЗАЧУЛ ХАРИТАСИ ЕНИДА.

ЯШНАЙВЕР, МИРЗАГУЛИСТОН

Мирзагулистон деб аташга арзигулик, лойиқ кўркинг, қиёфанг бор. Ҳа, эндиликда шундай бир гўзал диёр, воҳага айланмоқдасанки, сени кўрган, остонангга қадам қўйган кишининг ақлини шоширасан. Инсон қўли, ақл-заковоти, куч-қудрати билан пайдо бўлаётган чексиз поёнсиз пахта далаларингга нигоҳ ташлаган кишининг кўкси қувончларга ғарқ бўлади, узоқ-узоқларга чўзилиб, уфқларга туташиб кетган боғ-роғларинг, ширин-шакар меваларинг, асаллигидан тилни ёргувчи қовун-тарвузларинг ҳамманинг ҳавасини келтиради, баҳри-дилини очади. Ўтмишда бир қултум сувга зор бўлган танангни бамисоли аёллар каштасидек безаган каналларингдан оқаётган зилол сув сенга ажойиб ҳаёт бағишлади, асрлар давомидаги мудроқликдан уйғотди.

Бир вақтлар онда-сонда учрайдиган ўтовлардан бошқа бирор биноси бўлмаган бағрингда кўркам шаҳарлар, обод ва шинам посёлкалар, яшил дарахтлардан тўн кийган қишлоқлар пайдо бўлди. Шуларнинг барчаси она-Ватан, халқимиз фаровонлиги йўлида ҳар қандай қийинчиликларни мардонавор енгишга одатланган ўн минглаб меҳнатсеварларнинг фарҳодчасига олиб бораётган кураши мевасидир.

Бугунги Мирзагулистон ўтмишда қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган чўл эди. Бағрида ҳаёт нафаси урмас эди. Қуёш тобида қовжираган ўт-ўланлардан бошқа ҳеч нарса йўқ эди, онда-сонда ўтадиган туя карвонлари, чиябўриларнинг увуллашаригина тинчингни бузарди. Ёзда қум тўфонлари, қишда эса қор бўронлари қутурарди.

Лекин, совет кишиларининг куч ғайрати, шижоатига бардош бераолмадинг, бўйин эгиб тоби бўлиб турдинг азм чўл. Сени ўзлаштириш, сувсиз, қақроқ ерларингни гуллаган водийга айлантириш учун юриш бундан ярим асрдан сал илгарироқ — Совет ҳокимиятининг биринчи йилидаёқ бошланган эди. Ўшанда улуғ доҳий В. И. Ленин сени боғу-бўстонга айлантириш ҳақидаги Декретга имзо чекди. Шу-шу ерларингни ўзлаштириш юзасидан умумхалқ кураши бошланди. Бунда ишчи-деҳқон бирлиги, ҳамкорлиги, ҳамдардлиги, забардаст кучли, битмас-туганмас яратувчилик қудрати, тоғлардан ҳам баланд, пўлатдан ҳам мустаҳкам дўстлиги ҳал қилувчи роль ўйнаяпти.

Республикамиз пойтахти ва Тошкент области меҳнаткашлари ҳам сени ўзлаштиришга катта ҳисса қўшаётганликлари ҳаммамиз учун қувончли, айни муддаодир. Биринчи йиллардаёқ жуда кўп ирригация шохобчалари қуриш учун зарур бўлган цементни Бекободлик ишчилар етказиб туришди, сенга. Эндиликда тошкентлик ишчилар билан сени гулистонга айлантираётган деҳқонлар ўртасидаги ҳамкорлик, ўзаро мададкорлик, кўмакдошлик миқёсининг чегараси йўқ.

Областимиз ишчилари чўлқуварлар нимагаки эҳтиёж сезишса ўша нарсани муҳайё қилмоқдалар. Ўнлаб саноат корхоналаримиз ўз маҳсулотларининг сарҳилини уларга етказиб бермоқдалар. Ҳар куни улар адресига заводларимизда тайёрланаётган машина-механизмлар, минерал ўғитлар эшелон-эшелон жўнатилмоқда. Уларнинг ҳаммаси мард, қўрқмас, паҳлавон чўлқуварлар оғирини енгил, мушкулини осон қилмоқда, меҳнатига барака киритяпти, турмушини фаровон қилмоқда.

Қисқаси Мирзагулистонда нимаики бунёд этилаётган, қандай тадбир кўрилаётган бўлса ўшанда тошкентлик ишчи, конструктор, лойиҳачи, ирригатор, олимнинг озми-кўпми улуши бор, Бекобод металлурги, Чирчиқ кимёгари, Олмалиқ мисгари, Янгийўл ғиштчисининг ҳиссаси бор. Мана бир неча йилдирки, Тошкент меҳнаткашлари Сирдарё областидаги колхоз ва совхозларга оталик ёрдами кўрсатиб келмоқдалар.

Азамат чўлқуварлар ўзингиз олиб бораётган ҳайрли ва шарафли ишда тошкентликлар кўмагига суянаверинг, сиз амалга ошираётган тарихий ишлар улар қалбига ҳам яқин, уларнинг ҳам ишлари. Жуда катта ишларга қодир бўлган ишчи ва деҳқон ҳамкорлиги асосида Мирзагулистон янада яшнаб, камол топсин, янги нурафшон уфқлар, порлоқ истиқбол сари илдам бораверсин!

САФИМИЗГА ҚЎШИЛИНГ

Мирзачўлнинг серҳосил ерларини халқ хўжалиги манфаатларига хизмат қилдириш учун умумхалқ кураши тобора авж олаяпти. Бундан роппа-роса ярим аср илгари асрлар давомида бўм-бўш, кимсасиз ётган бу улкан чўлни ўзлаштириш, унинг бағрида йирик «оқ олтин» конини вужудга келтириш учун дастлабки қадам қўйилган эди. Бу соҳадаги ишлар кўлами айниқса сўнгги йилларда жуда ҳам кенгайиб кетди. Чўлқуварлар забардаст билакли, кўмакдош ва елкадош ишчиларнинг қадоқли қўллари билан яратилган қудратли техникага суяниб, чўл ўрнида йирик-йирик пахта плантациялари, боғ-роғлар яратмоқдалар.

Мен ҳам асли тошкентлик пахтакорман. Янгийўл районидаги Киров номли колхозда улғайдим, шу ерда шарафли механизаторлик касбини эгалладим. Бундан бир неча йил муқаддам эса Мирзачўлни ўзлаштирувчилар сафига қўшилдим. Бундан хафа эмасман, жуда хурсандман. Азим чўлни пахтазорга айлантиришга, маъмурчилик, мўл-кўлчилик воҳасига айлантиришга ҳисса қўшаётганлигим билан чексиз фахрланаман.

Мирзачўл қўриғини ўзлаштириш ишлари бундан буён ҳам кенг кўламда давом эттирилади. Бунинг учун механизатор ва пахтакор кадрлар керак. Шунинг учун ҳам мен қийинчиликлардан қўрқмайдиган, қўриқни бўйсундиришга тайёр турган мард ва жасур кишиларни сафимизга қўшилишга чақираман. Мирзачўл сизларни чорлайди!

Инобат ОХУНОВА,
Сирдарё область Ильич районидаги Г. Титов номли совхоз бригадири, республикада хизмат кўрсатган механизатор.

ҚЎШЮРАКЛАР

— Мен ўроқмен!
— Мен эсам болға!
— Ўт олдинга!
— Йўқ, ўзинг олға!
Қўлингни бер қадрдон
дўстим,
Мен ишчиман, шу жаҳон
постим,
— Мен деҳқонмен, умрим
кўклами
Ер билан, у — башар
олами.
Олам чорлар содиқ
ошиғин,
Кел, куйлайлик, бирлик
қўшиғин.
Олам чорлар икки қўлим,
деб,
Толеимга ойдин йўлим, деб.
Мен уларга гул этмоқчиман
Дилимдаги созимни бу дам.
Мадҳин куйлаб шеър
битмоқчиман
Сўз сўрайди ҳурмат-ла
қалам.
Суҳбат борар ўроқ ва болға
Ўртасида, эзгу, бемалол.
Иккисига меҳр билан боқиб
Қуёш кўкдан кўрсатар
жамол.
Бўз ердаги деҳқон қалб
кўрин
Бермоқчи чўл чаманзорга.
Юрагидан олган гул ўрин,
Чорлар уни ихтиёрига.
Ўйлар ўроқ умр йўлини,
Ёдга олар дардли ўтмишин.
Ўроқ тутган мардлар қўлини
Кишан боғлаб, эзган
турмушин.
Сув келтирган хору зор
бўлиб,
Азиз бўлган кўза синдирган.
Асрларнинг қора қўйнидан
Садоқатли дўстни қидирган
Шунда уни чорлаган болға;
— Қўлингни бер, юр дўстим,
олға!
Улар юрган истиқбол сари,
Ленин бўлган улар раҳбари.
Шундан буён уларга бахт ёр,
Шундан буён улар азми зўр.
Улар қайга қадам қўйсалар,
Унда толе яшнаб кўринур.
Улар дейди қутлаб қуёшни:
— Биз инсоннинг икки
қўлимиз.
Бирга яшаб шу кенг оламни
Гуллатишдир ҳаёт йўлимиз.
Шунинг учун қўлга қўл
бериб,
Улар юрса яшарар жаҳон.
Она ер ҳам қутлаб уларни х
Бахтим учун бўлинг дер
омон.

НАЗАРМАТ.

Сизларни Мирзачўл қўриғи кутяпти! Дўстлар, қўриқ ерларга келингиз! Ўйлаймизки, сизлар янги ерларни ўзлаштиришда қатнашиб ва жуда катта давлат аҳамиятига эга бўлган ишга ўз меҳнатларингизни сарфлаб, ҳаммамизга яхши маълум бўлган чуқур қониқиш ҳосил қиласиз. Қўриқда одам ўз меҳнатининг натижасини бошқа ҳамма ердагидан кўра яхшироқ ҳис этади — чўл унинг кўз ўнгида ўзгаради.

(Мирзачўл механизаторларининг очиқ хатидан).

ҚЎРИҚҚА, ЯНГИ СОВХОЗЛАРГА

Мирзачўлнинг бағри ниҳоятда кенг. Уни ўзлаштириш, ҳосилдор пахтазорларга, боғу-бўстонларга айлантириш учун партия ва ҳукуматимиз кўплаб маблағ сарфламоқда, техника ажратмоқда. Лекин, бу бепоён чўлда ҳали ўзлаштирилмаган, серунум ерларга айлантирилмаган ерлар инсон саховатини кутиб ётибди.

Уни янада тезроқ ўзлаштириш учун етарли маблағ, техника бор-у, лекин бошқариб, техникани тилга киритадиган механизаторлар етишмаяпти.

Бепоён Ватанимизнинг ҳамма ёшлари каби Калинин районидаги бир группа мутахассислар ана шу ерларга бориб меҳнат қилиш иштиёқини билдириб район партия комитетига мурожаат қилишди. Бу ватанпарварлар қийинчиликлардан қўрқмайдиган, қўриқни ўзлаштиришга ҳисса қўшишни ўзининг муқаддас бурчи деб билган азаматлар Сирдарё областининг Ильич районидаги янги ташкил этилган совхозларга йўлланма олдилар.

Районимизнинг колхоз ва совхозларида сабзавот етиштиришда катта ютуқларни қўлга киритиб, меҳнатда касбдошларига ўрнак бўлган, ҳар соҳада намуна кўрсатган 24 оила Ильич районидаги 4-Узоқов номли совхозга доимий ишлаш учун кўчиб кетди. Булар орасида Ленин номли колхоздан В. Турдиев, С. Раҳматов, И. Исмоилов, Калинин номли колхоздан А. Назаров, В. Прохоров, Охунбобоев номли колхоздан М. Шоймардонов каби ўртоқлар бор.

Шунингдек, 41 киши шу йилги мавсумда Мирзачўлда ишлаш истагини билдиришди. Улар орасида Ильич номли колхоздан А. Зокиров, Собир Раҳимов номли колхоздан Эргаш Жонгитов ва бошқа қатор мутахассислар бор. Бу ўртоқлар ҳам Ильич районидаги 5-Гагарин номли совхозга боришди.

Шу кунларда районимиздан қўриқ ерларга борган қалби олов кишилар пахта далаларида жавлон урмоқдалар, ўзларининг бутун тажриба ва билимларини ишга солиб, «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштиришга ҳисса қўшмоқдалар.

И. Я. ДЕРЕВЯНКО,
Калинин район партия комитетининг иккинчи секретари.

МИРЗАЧЎЛ БЎЛМОҚДА БЎСТОН

ЯШАСИН ДУНЁДА ДОИМ

МИРЗАЧЎЛНИНГ бепоён пахтазорларида ҳар мавсумда кўплаб «зангори кема»лар жавлон уради. Уларни Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг азамат ишчилари тайёрлашади. Беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам машинасозлар чўлқувар пахтакорлар учун бир неча юз «зангори кема» юборишга аҳд қилишган. Суратда: (чапда) механика-йиғув цехининг пешқадам токари Эгам Маматқулов, ўнгда эса сирдарёлик дала гвардиячиларига юбориладиган янги пахта териш машиналари карвони.

А. Горохрин (ЎзТАГ) ва Н. Муҳаммаджонов фотолари.

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

Қарс икки қўлдан чиқади. Ёндош Тошкент области пахтакорларидан деҳқончилик маданиятини кўп ўргандик ва яна ўрганамиз. Ишчилар эса бизни, яъни деҳқонларни қудратли техникалар, минерал ўғитлар билан ҳамма вақт таъмин этиб турибди.

Ҳали-ҳали эсимда. 1947 йили шу колхознинг «Ҳақиқат» участкасида звено бошлиғи эдим. 5 гектарга чигит экардик. Ўша йиллари ҳам Ўрта Осиё темир йўли бошқармаси ва «Средазстроймеханизация» тресги шу колхозни оталиққа олиб, моддий ҳам маънавий ёрдам бериб келарди. Ҳозир 2400 гектар суғориладиган майдонга эгамиз. 1750 гектарда пахта, 40 гектарда шоли, 190 гектарда дон ва силос учун маккажўхори, 28 гектарда сабзавот-полиз экинлари ва 250 гектарида беда етиштирилади. 42 гектар боғ ва 48 гектар токзоримиз ҳам бор.

Ана шу майдонларда деҳқончилик қилиб, хўжалик меҳнат аҳлининг турмуш маданиятини яхшилашда, колхоз экономикасини кўтаришда пойтахт область пахтакорлари, сабзавоткорлари, боғбону соҳибкорлари билан ҳамфикр бўлиб келяпмиз. Мен ўзим Янгийўл районининг «Ленинизм» колхозида, Калинин районидаги Карл Маркс номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» ва бошқа колхозларда кўп бўлганман. Бу хўжаликларнинг ўзига хос хусусиятлари бор. Биридан деҳқончилик маданиятини ўрганиб қайтсам, иккинчисидан сабзавот етиштиришнинг муҳим омилларини билиб олдим. Яна бошқасида эса қишлоқ қурилишлари, ободончиликка зўр эътибор берилаётганини кўрдим.

Ўрганган ҳам, ўргатган ҳам яхши. Ана шу ўрганиб қайтган нарсаларимни ўз хўжалигимизда амалга ошираётирмиз. 28 гектар майдонда йилига 2-3 марта сабзавот-полиз экинлари экиб, деҳқончилик қилаётирмиз. Бундан йилига катта даромад қилинаяпти. Илья Николаевич Мусафиров Ғуломмаҳмуд ака Абдуллаев етакчилик қилаётган хўжалик сабзавоткорларидек машҳур сабзавоткор бўлиб қолди.

Илгари пахта йиғим-теримида шаҳарлик биродарларимиз ёрдамга келишарди. Энди «пўлат этак»ларда пахта тераяпмиз. Оталик ташкилотларимиз биздан алоқани узмай техникадан, эҳтиёт қисмлардан ёрдам кўрсатиб турибди. Айни пайтда доҳий Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш ҳаракати ҳамма жойлардагидек, бизнинг хўжалигимизда ҳам қизиб кетди.

Бу йил — зафарли беш йилликнинг тўртинчи йили. Шу муносабат билан районимизни оталиққа олган Тошкент шаҳар Ленин райони ишчилари ва хизматчилари яқинда районимиз хўжаликларида бўлишиб, бу йилгидек энг масъулиятли ва ноқулай оби-ҳаво шароитида деҳқонларнинг руҳи қандайлигини билиб, режа ва планларимиз билан батафсил танишиб чиқишди. Қимматли маслаҳатлар беришди, ҳамиша ёрдам бериб туражакларини айтишди. Биз бунинг учун уларга икки қўлимизни кўксимизга қўйиб таъзим қиламиз.

Биз сизларнинг бу муносиб ҳиссаларингиздан ҳамиша мамнунмиз. Ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилаверамиз. Бу йил она-Ватанга 5 минг тонна пахта, 90 тонна гўшт, 115 тонна сут топширамиз. Бу улкан марраии эгаллашда сиз ишчиларнинг ҳам муносиб улушингиз бўлади, албатта.

Назира ЙЎЛДОШЕВА,
Сирдарё районидаги Ленин номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати.

ИШЧИЛАР—ПАХТАКОРЛАРГА

Эндиликда пахтакор меҳнатини ишчилар қўли билан тайёрланган серунум агрегатларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Пахтачиликнинг қайси бир палласини олиб курманг, уларда механизациядан самарали фойдаланилаётганлигига шоҳид бўласиз.

Корхонамиз ишчи-хизматчилари пахтакорлар оғирини енгил қилишга яқиндан кўмаклашиб келмоқда. Заводимизда тайёрланаётган машина ва агрегатлар кўп йиллардан буён пахтакорлар синовидан муваффақиятли ўтмоқда. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган серунум пахта териш машиналари фақатгина республикамиз ва Иттифоқимиздагина эмас, балки жаҳонда ҳам фахрли ўринда туради.

«Зангори кема»ларга талаб ва эҳтиёж йилдан-йилга ошиб бораётгани маълум. Буни ҳисобга олган корхонамизнинг инженер-техник ходимлари ва ишчи хизматчилари пахта териш агрегатларини янада кўплаб тайёрлашга ва уларни такомиллаштиришга интилмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1968 йил 6 ноябрда «Ташсельмаш» заводида пахта териш машиналарини ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш тўғрисида»ги қароридан сўнг корхонамизда катта ўзгариш ясалди. Янги тўрт қаторли «Ўзбекистон» пахта териш машинаси ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйдик.

Бу осонликча бўлмади, албатта. Инженер-техник ходимларимиз янги агрегатларни тайёрлаш мобайнида 480 та янги мосламалар, 38 та қуюв модели яратдилар, 650 та махсус асбоб-ускуналар ўрнатишди. Коллективимиз янги тўрт қаторли пахта териш машинасини пахтакорларимизга манзур қилмагунча тиним билишмади.

Меҳнатсевар коллективимиз доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига катта мажбурият олишган. Бу йил республикамиз пахтакорларига 10600 та (икки қаторли агрегатлар ҳисобида) «зангори кема» етказиб беришга аҳд қилганмиз. Шу жумладан, Сирдарё областига ҳам кўплаб машиналар етказиб бериш мажбуриятини олганмиз. Республика партия ва ҳукуматининг қароридан сўнг бултур Сирдарё областида эҳтиёт қисмлари цехи қурабошлаган эдик.

Кейинчалик эса бу ерда 1800 квадрат метр ишлаб чиқариш майдони бўлган корхонамиз филиали бунёд этилади. Яқин келгусида бу филиалимизни 20 минг квадрат метр майдонга кенгайтирамиз. Ҳозир филиалда корхонамизнинг юздан ортиқ ишчи-хизматчиси меҳнат қилмоқда, Уларга анчагина асбоб-ускуналар етказиб берилган. Бултур Сирдарё области пахтакорларига 620 та «зангори кема» жўнатган эдик. Келгусида чўлқуварларни пахта териш машиналари билан таъминлашни кўпайтирамиз.

Корхонамиз инженер-техник ходимлари, конструкторлари, барча цехларнинг коллективлари «зангори кема»ларимизнинг пахтакорлар кўнглидагидек бўлишига ҳамиша интилиб келмоқдалар. Бундан 20 йил муқаддам мамлакатимизда биринчи бўлиб бизнинг заводимизда дастлабки пахта териш машинаси ишлаб чиқарилган эди. Шундан буён терим агрегатларининг конструкциялари тўхтовсиз такомиллашиб борди. Завод коллективининг бутун эътибори пахтачиликнинг тобора ўсиб бораётган талабларига муносиб жавоб беришга қаратилди. Бундан роппа-роса ўн йил олдин «ХВС-1,2» маркали терим агрегатлари кўплаб тайёрлана бошлаган эди. Бу икки қаторли вертикал шпинделли машина квадрат-уялаб чигит экилган майдонлардаги пахтани териб олишга мўлжалланган эди. Шунингдек бу машиналар ёрдамида биринчи марта ерга тушган пахта териб олинадиган бўлди.

1959 йилдан бошлаб заводимиз мамлакатимизда пахта териш машиналари ишлаб чиқарадиган ягона ихтисослашган корхонага айланди. 1964 йилдан бошлаб эса «ХТ-1,2» маркали икки қаторли осма пахта териш машиналари тайёрлашга киришилди. Бу машина Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида юқори баҳо — биринчи даражали дипломга сазовор бўлди. Корхонамизнинг 25 ишчи-хизматчисига Виставканинг олтин, кумуш ва бронза медаллари топширилди.

Бу ўринда «17хВ-1,8» маркали терим агрегати 1966 йили Москвада очилган халқаро виставкада олтин медаль билан тақдирланганини ҳам айтиб ўтиш керак. 1967 йил бу машиналар 1966 йилдагига нисбатан беш ҳисса кўп ишлаб чиқарилди.

Оддий терим агрегатларидан тортиб, «Ўзбекистон» пахта териш машиналаригача барча техник жараёнларни ишлаб чиқишда ўнлаб инженер-конструкторларимиз катта ғайрат кўсатиб ишладилар. Г. Вольков, Г. Кошевников, А. Панов, А. Баранова, П. Герасимов ва бошқа ижодкорларнинг изланишлари самарали бўлди. Серунум терим агрегатларининг технологиясини ишлаб чиқишда В. Александров, П. Литт, Ф. Бутенко, И. Полованов ва шу каби технологлар катта ижодий иш олиб боришди.

Шу кунларда республикамиз машинасозларининг қалдирғочлари — заводимиз ветеранлари ёшларга ҳам серунум терим агрегатлари тайёрлаш сирларини ўргатмоқдалар. 15-цех мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Юсупов асбобсозлик цехининг мастери Ф. Солихўжаев, 10-цех механиги П. Губкин, бош технолог В. Константопуло, ремонт-механика цехининг механиги И. Абрамов, йиғув цехининг бошлиғи М. Зверинцев, токарь Н. Богатенко, слесарь А. Алимуҳамедов сингари кўпгина ветеранларимиз ёшлар сафида мардона меҳнат қилиб, беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муваффақиятли адо этишяпти.

Эришилган муваффақиятлар ҳеч вақт бизни қаноатлантирмайди, албатта. Коллективимиз олдида ҳали улкан вазифалар турибди. Бундан ҳам мукаммалроқ терим агрегатлари ишлаб чиқариш бизнинг эзгу орзумиздир. Республикамизда етиштирилаётган пахта ҳосилини тўла-тўкис агрегатлар ёрдамида териб олишга эришмоқ лозим. Бултур республикамизда 41 процент ҳосил «зангори кема»лар ёрдамида териб олинди.

Заводимиз адресига кўплаб механизатор ва қишлоқ хўжалиги ходимларидан ташаккур ва таклифлар битилган хатлар келди. Уларда пахта териш машиналарининг кўпгина афзалликлари ва улардаги айрим нуқсонлар ҳақида ёзилган. Конструктор ва технологларимиз, ишчи ва хизматчиларимиз механизаторларнинг бу қимматли таклифларини зўр мамнуният билан ҳисобга олмоқдалар. Терим агрегатларининг сифатини яхшилаш устида тинимсиз курашмоқдалар, уларнинг қулай бўлиши ва узоқ муддат ишлаши учун бор имкониятларни сафарбар қилмоқдалар.

Меҳнатсевар коллективимиз пахтачиликни комплекс механизациялаш борасида бундан буён ҳам бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилаверади. Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб меҳнат совғаси тайёрлаймиз.

И. МУСИН,
Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг директори.

ҲАР БИР КОЛХОЗ ВА СОВХОЗДАГИ ЯРАТУВЧИЛИККА ИСТАГИ БУЛГАН, ҚИЙИНЧИЛИКЛАРДАН ҚЎРҚМАЙДИГАН, ҚЎРИҚНИ БЎЙСУНДИРИШГА ТАЙЁР ТУРГАН КИШИЛАР БИЗНИНГ ОВОЗИМИЗНИ ЭШИТИШСИН. ДЎСТЛАР, БИЗНИНГ САФИМИЗГА ҚЎШИЛИНГЛАР! БИЗ, КЎПЧИЛИК МЕХАНИЗАТОРЛАР ЧАҚИРИҒИМИЗГА ЛАББАЙ ДЕБ ЖАВОБ БЕРИШЛАРИГА, ҚЎРИҚ ЕРЛАРГА КЕЛИШЛАРИГА ВА МИРЗАЧЎЛНИ ЎЗЛАШТИРИШ ИШИДА ҚАТНАШИШЛАРИГА ИШОНАМИЗ.

(Мирзачўл механизаторларининг очиқ хатидан).

КЕНГ ДАЛАЛАР қучоғида ёрқин кўзга ташланиб турган тарнов ариқчаларни олий ҳиммат Бекобод темир-бетон буюмлари заводининг коллективи тайёрламоқда. Бундай суғориш шохобчалари янги ерларни ўзлаштирувчилар учун қулайлик туғдирмоқда. Суратларда (юқорида): Сирдарё областининг «Андижон» совхози пахтазорида. (Пастда) янги тарнов ариқлари қурилишида.

А. Палехов фотолари.

СИЗЛАР УЧУН, ЧЎЛҚУВАРЛАР!

Шу кеча-кундузда қишлоқ хўжалигини техникасиз тасаввур қилиб бўлмайди. Янги ерларни ўзлаштиришдан тортиб ер ҳайдаш, ҳосилни йиғиб-териб олишгача бўлган юмушлар машиналар зиммасига юклатилган. Машина чиндан ҳам деҳқоннинг дўсти бўлиб қолди.

Масалан, поёнсиз Мирзачўл даштлари асрлар бўйи ташландиқ, бир қултум сувга ташна ҳолда бефойда ётарди. Инсон ўжар табиат олдида ўзини ожиз сезарди. Қачонки, мамлакатимизда янги тузум ўрнатилгач, саноатимиз қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришга киришгач, чўлга ҳужум бошланди.

Ҳозир Мирзачўлни таниб бўлмайди. Бу техника шарофатидир, албатта.

Тошкент трактор йиғув заводи коллективи ҳам чўлқуварларни замонавий техника билан таъминлаб келяпти. Ўтган йили область меҳнаткашларига 650 дан ортиқ трактор ҳамда талайгина қўшимча қисмлар етказиб берган бўлсак, бу йил улар двигатели 50 от кучидан ортиқ бўлган Т—28—Х4 маркали 727 та машиналар олишади. Коллективимиз бу шарафли вазифанинг уддасидан чиқиш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

С. ТУЛАЕВ,
цех бошлиғи.

ТОШКЕНТ—СИРДАРЁГА

▲ Машинасозларимиз чўлқуварлар учун кўплаб замонавий техника ва асбоб-ускуналар етказиб бермоқда. Сирдарё областининг колхоз ва совхозларига беш йилликнинг тўртинчи йилида 1553 та турли маркадаги тракторлар юборилади. Шу жумладан колхозларнинг дала гвардиячиларига 618 та, совхоз механизаторлари учун эса 875 та турли тракторлар жўнатиш мўлжалланган. Буларнинг кўпчилиги чўлқуварлар хизматида.

▲ «Узсельхозтехника» область бирлашмасига 34 та энг замонавий, қудратли тракторлар юборилмоқда. «Зангори кема» капитанлари учун 388 та тўрт қаторли ва икки қаторли унумдор пахта териш машиналари ажратилди. Пахтачиликни комплекс механизациялаш мақсадида Мирзачўл миришкорларига «Т—28Х4» маркали 721 та трактор йил охиригача етказиб берилади.

МИНГ ҚУЛЛУҚ

Гербимиздаги ўроқ ва болға ишчи ва деҳқон ўртасидаги бузилмас иттифоқ ва дўстлик рамзидир. Дарҳақиқат ишчининг муруввати деҳқонга қувват бахш этади. Ишчи эришган ғалабалар деҳқонларимиз хирмонига файз—барака киритади. Деҳқоннинг баракали хирмони ишчи қалбини севинчга тўлдиради.

Чўлқуварларимиз шу ўроқ ва болға рамзи туфайли йил сайин ҳар жабҳада илдам қадамлар билан олға силжимоқда. Минг қуллуқ ишчиларга! Асов чўлни таслим этишда камарбасталик қилишяпти улар. Ҳар бир ишимизда ишчи мададкор бўлмоқда.

Мирзачўл чинакамига комплекс ўзлаштирила бошланганига 13 йил бўлаяпти. Бу қисқа вақт. Лекин ана шу давр ичида бу ерда кишини ҳайратда қолдирадиган даражада улкан ишлар амалга оширилди. Бундан 51 йил муқаддам доҳиймиз В. И. Ленин қилган орзу росмона рўёбга чиқмоқда.

Фақат сўнгги йилларда асов чўлда 157 минг гектар ер ўзлаштирилиб, деҳқонларимиз ихтиёрига топширилди. Ҳозир бу ерларда пахта, сабзавот, полиз экинлари, мева каби кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан мўл ҳосил етиштирилмоқда. Биргина сўнгги 13 йил ичида чўлда 21 та йирик совхоз ташкил этилди.

Биз тошкентлик дўстларимиздан ҳар йили катта мадад олаяпмиз. Ен қўшним — жон қўшним деб шуни айтар эканларда! Ўнлаб саноат корхоналари коллективлари чўлимизни маъмурчилик ўлкасига айлантиришга сидқидилдан ёрдам беришаяпти. Улар меҳнати сингмаган, кўмаги тегмаган ҳеч бир соҳа йўқ.

Мирзачўлнинг шароити ҳаммага маълум. Экин экиладиган ҳар 10—12 гектар майдонга ўрта ҳисобда 1 ишчи кучи тўғри келади. Аммо қишлоқ хўжалигининг механизация даражаси ортаётганлиги туфайли шундай шароитда ҳам чўлдан дур ундиришга эришаётирмиз.

Ўтган йили ҳам тошкентлик ишчилар одатдагидек, биз, чўлқуварларга ҳақиқий дўстлик қўлларини чўздилар. Фақатгина «Ташсельмаш» заводининг машинасозлари 620 та «зангори кема» етказиб беришди. 360 та подборка агрегатларининг олиниши пахтакорларимизга жуда қўл келди.

1968 йил чўлқуварларимиз учун катта синов йили бўлди. Энг оғир шароитда ҳам 113,5 минг тонна «оқ олтин»ни давлат хирмонига тўкишга эришдик. Бу пахтанинг 89 минг тоннаси ёки 72 процентидан кўпроғи «зангори кема»лар ёрдамида йиғиб-териб олинди. Катта суянчиғимиз ҳисобланган машинасозлар етказиб берган машиналар йиғим-теримда бенуқсон жавлон уриб ишлади.

«Самарқанд», Акмал Икромов, Герман Титов номли совхозларда ғўза қатор ораларида янги униб чиқаётган бегона ўтларни кўмиб кетадиган мосламалар ишлаб чиқилди. Улардан фойдаланиш яхши натижа бермоқда.

Бу йил чўлқуварларимиз юксак марраларни кўзлашяпти. Пахта майдонимиз 90 минг гектарга етказилди. Ана шу майдонлардан бу йил давлатга 150 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш мажбуриятини олдик. Ҳамма ерда юксак мажбурият учун кураш қизғин тус олиб кетди.

Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг ажойиб тадбири кучимизга куч, қувватимизга қувват қўшиб юборди. Шаҳарликлар ҳамма районларимизни оталиққа олишган. Улар районларимизга келишди, қилинадиган ишларимиз юзасидан ўзаро фикрлашиб олдик.

Тошкентлик саноатчилар бу йил кенг қаторли терим машиналаридан 230 та, чигит экиш сеялкаларидан 430 та ҳамда юзлаб трактор ва тележкалар, тонналаб минерал ўғитлар етказиб беришга қарор қилишди. Бу мададкорлик бизнинг хирмонимизга ҳам катта барака киритади.

Чўлқувар деҳқонлар пахтадан ташқари бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан ҳам мўл ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар. Биз шаҳарлик дўстларимизга 120 тонна сабзавот, 8 минг тонна полиз экинлари, 1000 тонна узум ва бошқа мева-чевалар етказиб берамиз.

Бу йил пахта етиштиришда қўл кучини янада камайтиришга аҳд қилганмиз. Ялпи ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида териб олишга эришамиз. Бу билан шаҳарлик студентлар, саноатчилар ҳамда мактаб ўқувчиларини теримда қатнашмаслигини таъминлаймиз.

Мирзачўлга Ленин нигоҳи тушган. У бу ерни маъмурчилик ўлкасига айланишини орзу қилган. Чўлқуварлар улуғ устоз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллик муборак тўйини ҳар жабҳада муносиб совғалар билан кутиб оладилар. Тўқимачилик корхоналарига энг яхши сортларда «оқ олтин» етказиб берадилар.

Ж. ХОНАЗАРОВ,
Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Голодностепстрой» территориал бошқармасининг бошлиғи.

В. НАСРИДДИНОВ,
Ўзбекистон КП Пахтакор район комитетининг биринчи секретари.

М. ДАДАЖОНОВ,
11-совхоз директори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати.

Қ. АГАЙДАРОВ,
«Партия XXIII съезди» совхозм 3-бўлимининг бошқарувчиси.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН БИРЛИГИ

МИННАТДОРМИЗ

Бундан 10—15 йил муқаддам пахтачиликни комплекс механизациялаш ҳозирги даражага кўтарилиши деҳқон учун фақат орзу-ҳаёл эди. Биз эндиликда пахтачиликни механизациялашнинг замонавий техникасига эгамиз. Деҳқон қўлида қудратли куч, мустаҳкам таянч бор. Бу кучни бизга машина лойиҳаси устида тунларни бедор ўтказган конструкторлар, олимлар, станок ёнида кўз нурини тўкиб бўлажак машина қисмларини ярата̄ётган ишчи берди. Ишчи қўли билан яратилган ана шу машиналар туфайли Турсуной Охунова, Манноп Жалолов, Қурбон Кенжаев, Мамажон Дадажонов, Шоймардон Қудратов ва бошқа кўплаб кишиларнинг номлари Иттифоқимизга машҳур бўлди.

Меҳнатимиз тобора осонлашмоқда. Ишчилар бераётган ўғит эса ҳосилдорликни оширишомили бўлмоқда. Хуллас, ишчилар деҳқон оғирини енгил қилувчи кўмакдош ғамхўримиздир. Биз ишчилардан бир умр миннатдормиз.

Конструкторлар ва машинасоз ишчилар пахтачиликни янада осонлаштириш, ҳозирги вақтда қўл кучи билан бажарилаётган жараёнларни тўла механизациялаш имконини берадиган янги-янги қишлоқ хўжалик агрегатларини яратишларига ишончимиз комил. Бу хайрли ишда уларга катта-катта муваффақиятлар тилаймиз.

Жавод КЎЧИЕВ,
Сирдарё область Гулистон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси, Ленин мукофоти лауреати.

ОБИ-ҲАЁТ ЙЎЛЛАРИ

Шу кеча-кундузда корхонамиз коллективи сирдарёлик дўстларимиз учун кўплаб бетондан ишланган таннов ариқлар ишлаб чиқармоқда. Йил охиригача шундай ариқлардан 49 минг кубометри етказиб берилади. Шунингдек, областнинг саноат ва хўжалик корхоналари қурилиши учун зарур бўлган БО—9, БО—6 типли балкалар, КП—2—4, КП—1 маркали қолонналар ҳам юбориб турамиз.

Қисқаси, заводимизда тайёрланаётган маҳсулотларнинг деярли ярми чўлқуварларга жўнатилмоқда.

Айниқса корхонамизнинг Василий Ким бошлиқ темир-бетон цехи меҳнатсеварлари иши ибратли. Азаматлар ойлик топшириқларни ошириб адо этишяпти. П. Табашаров, Х. Каримов, каби ишчилар, И. Хорунжий каби арматурачилар қўшаётган ҳисса салмоқли бўлмоқда.

Ишчиларимиз Мирзачўлни мамлакатимизнинг йирик пахта базасига айлантиришда ўз муносиб ҳиссаларини қўшишмоқда.

Л. ҚОСИМОВ,
Бекобод темир-бетон буюмлари ва конструкциялари заводи директорининг ўринбосари.

УШБУ суратда Сирдарё областининг донгдор чўлқувар пахтакорлари — Гулистон районидаги Октябрь номли колхоз бригада бошлиғи Ж. Очалиев (чапдан ўнгга), «Малик» совхозининг бригадири С. Шокиров, Сирдарё районидаги Охунбобоев номли колхознинг бригадири Ш. Абдуллаева, Ленин номли совхоз директори М. Дадажонов, 3-«Бўёвут» совхозининг агрономи М. Решитов, Гулистон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Ж. Кўчиев ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

БИРЛИК КУЧ-ҚУДРАТИ

«СОВЕТ ҲОКИМИЯТИ БИЗГА ИШЧИЛАР БИЛАН ДЕҲҚОНЛАР ИТТИФОҚИНИ БЕРДИ. УНИНГ КУЧИ АНА ШУНДАДИР. МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗ ВА УЗИЛ-КЕСИЛ ҒАЛАБАМИЗНИНГ ГАРОВИ АНА ШУНДАДИР»... УЛУҒ ДОҲИЙНИНГ УШБУ ТАБАРРУК СЎЗЛАРИ ЁДИМИЗДА.

Мана, 52 йилдирки, В. И. Ленин тузган ишчи-деҳқон бирлиги инқилоб алангасида тобланиб, абадий бузилмас қудратли кучга айланди. Советлар ҳокимиятининг ички ва ташқи душманларига қарши курашда, социализм ғалабаларини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашда, фашист газандаларини яксон қилишда, беш йилликлар чўққиларини сабот билан эгаллашда бу бирлик асов дарё каби жўшиб, баҳор каби яшнаб, қуёш каби балқиб, янги-янги уфқлар сари чорламоқда.

Ишчи-деҳқон бирлиги меҳнат ва турмушимизнинг ҳар жабҳасида ёқут, биллур каби жилоланиб турипти. Гербимизга ҳам, ял-ял байроғимизга ҳам ҳамиша барқ ураётган бу якдилликнинг ифодаси битилган. Ишчи ва деҳқон кўксидаги қаҳрамонлик олтин нишонида, ойда шулаланиб турган совет фани ва техникасининг белгисида олтин бошоқ ва қуёш билан бирга Ўроқ ва Болға тасвири порлаб турипти. У — улуғ иттифоқдошликнинг куч-қудрати рамзи.

Тошкент шаҳри ишчиларининг Сирдарё деҳқонлари билан ҳамкорлиги шу битмас-туганмас қудрат гаровининг бир тимсолидир. Қўриғимиз паҳлавони янги ер очса, ишчининг қадоқ қўли билан яратилган трактор, плуг, ҳосилни йиғиб олай деса «пўлат от» жилови унинг измида. Деҳқон эрта баҳордан она тупроққа меҳр қўйиб ардоқлайди, экин экади, тўқимачиларга хомашё, дастгоҳ ёнидаги ишчига кўпроқ нон, ширин-шакар мева, сабзавот, қовун-тарвуз, чорва маҳсулотлари етказиб бериш ҳақида қайғуради, ишчилар эса ўз навбатида уларга унумдор машиналар, газмол-мато, озиқ-овқатлар ҳадя этиш орзуси билан ёнади. Пахтакор унумдорликни кўзласа, минерал ўғит ва гербицид ёрдамга келади. Тўқимачи ва пахтакор, машинасоз ва механизатор, умуман ишчи ва деҳқоннинг меҳнати, дили, интилиши, орзу-мақсадлари бир-бирига пайванд.

Ишчи-деҳқон биргаликда чўлни гулистон қиляпти. Сирдарёнинг қайси хўжалигига қадам қўйманг «Ташсельмаш»нинг қудратли «зангори кема»сини, «Ташавтомаш»нинг пахтани қоп-қанорсиз элтувчи прицепларини, машиналарни ҳаракатга келтирувчи муҳим эҳтиёт қисмларини, «Узбексельмаш»нинг экиш агрегатларини, тўқимачилик комбинати чеварларининг ранг-баранг газмолларини, «Автотрактородеталь» қисмларини, химиклар, тайёрлаган маҳсулдорлик малҳамларини пойтахтлик ишчи, қурувчи, хизматчи, студент ва зиёлилар қўли билан яратилган меъморлик санъати намуналарини кўрасиз. Сирдарёликларнинг тоғ-тоғ пахта хирмонлари, ноз-неъматлари, олтин бошоқлари, сут булоқлари шаҳарликлар ҳимматига, мададига амалий жавобдир. Бири-бирига устоз ва шогирд, ҳамкор ва кўмакдош шаҳар ҳамда қишлоқ ўртасидаги дилбандлик намунаси бу.

Бўстонимиз қалб томирига қулоқ солинг. Уни улкан индустриал қурилиш майдони, коммунистик мўл-кўлчилик хазинаси деса бўлади. Янги шаҳарлар, поселкалар, минглаб гектар сермаҳсул экинзорлар, боғу-хиёбонлар, равон йўллар, юқори вольтли электр тармоқлари, маданий ва фаровон турмуш — буларнинг ҳаммаси тузумимиз маҳсули бўлган Ўроқ ва Болға бирлигининг маҳсулидир.

Ишчиларнинг колхозчи-деҳқонлар билан узвий алоқаси, ҳамкорлиги бугина эмас. Шаҳар билан қишлоқ, ишчи билан деҳқон ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш мақсадида Тошкент шаҳри ва Сирдарё областида Ўроқ ва Болға байрами ва пойтахт меҳнаткашларининг қишлоқ деҳқонларига оталиқ ёрдами ажойиб анъанага айланиб қолди.

Беш йиллик марраларини эгаллашда пойтахт меҳнаткашларининг садоқатли ёрдамини бу йилги шароитда ҳам чуқур ҳис этиш мумкин. Мана, фактлар: Давлатга бу йил чўлқуварлар 515 минг тонна пахта, 125 минг тонна дон, шунингдек, мўл-кўл чорва, сабзавот, полиз маҳсулотлари, пилла етказиб бериш, 13,7 минг гектар янги ер ўзлаштириб, 41,3 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга аҳду-паймон қилдилар. Шу довонлардан ошиб ўтишда тошкентлик мададкорларнинг ҳиссаси, ўрни катта бўлиши табиий.

С. БОҚИЕВ.

ТОШКЕНТ—СИРДАРЁГА

▲ Сирдарёликлар бу йил пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган 960 та прицеп олишади. Шунингдек 190 та кўрак териш агрегатлари, 145 та тўкилган пахтани терадиган агрегатлар ҳам улар ихтиёрига берилади. Янги-янги пахтазорлар ва экин майдонлари учун равон ариқлар қазиб берадиган 29 та экскаватор ҳам юбориш мўлжалланмоқда.

▲ Булардан ташқари, мамлакатимиз машинасозлари ҳам Мирзачўл пахтакорлари, ғаллакорлари ва барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари оғирини енгил қиладиган қудратли, такомиллашган тракторлар туҳфа қилмоқдалар. Масалан, «Т-130» маркали иккита, «К-700» маркали битта, «Т-100М» маркали иккита қудратли тракторлар чўлқуварлар ихтиёрига берилди. Шунингдек «Т-4» маркали замонавий ер ҳайдаш агрегатларидан 111 таси Сирдарё область миришкорлари оғирини енгил қилмоқда. «ДТ-75» маркали серунум агрегатлардан 365 таси шу областга ажратилди.

ЧИРЧИҚ ЎҒИТИ— ПАХТА ДАРМОНИ

Чирчиқ электр кимё комбинати. Ўзбекистондаги корхоналар орасида биринчилар қатори Меҳнат Қизил Байроқ ордени шу комбинат байроғига тақилган. Шу номнинг ўзи ҳар бир кишининг қалбига қувонч бахш этади.

Корхона дарвозасидан чиқиб, далаларга йўл олаётган эшелон-эшелон минерал ўғитларнинг пахтачиликни ривожлантириш, юксалтиришга, ҳосилдорликни оширишга тегаётган нафи беқиёсдир. Деҳқонларимиз комбинатни мўл ҳосил фабрикаси деб бежиз айтишмайди, бунинг заминида олам-олам мазмун, маъно бор. Экинлардан мўл ҳосил олишни кимёгарларнинг машаққатли, аммо айни вақтда шарафли меҳнатлари билан оддий табиий газдан ҳосил қилинаётган ер хамиртуришисиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Деҳқон меҳнатининг самарали, даромадининг баракали, турмушининг фаровон бўлиши ҳам кўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Худди шу туфайли ҳам комбинат, унинг мўъжизакорлари номи тилларда достон бўлмоқда, мадҳ этиляпти, ҳурмат ва иззат-икром билан тараннум қилинмоқда.

Корхоналар флагманининг кўпмингкишилик коллективи ўзининг ҳалол ва салмоқли меҳнати билан комбинат шуҳратига шуҳрат қўшмоқда, маҳсулоти маркасига доғ туширмаяпти, уни доим ардоқламоқда. Ижодий изланиш муттасил олиб борилаётгани учун ҳам минерал ўғит ишлаб чиқариш йилдан-йилга кўпаймоқда, унинг сифати яхшиланяпти, янги хилларини тайёрлаш йўлга қўйилмоқда, таннархи арзонлашяпти. Шуни айтиш кифояки, бу ерда газдан ишлаб чиқарилаётган ўғит таннархи мамлакатимизда энг арзондир.

Бу йил мўъжизакорлар жуда улкан марраларни кўзлашган: маҳсулот тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажариш, бу йилги оғир қиш шароитини ҳисобга олиб, пахтакорларга қўшимча 36 минг тонна ўғит етказиб беришга аҳд қилишган. Улар эл-юрт олдида зиммага олинган шу мажбуриятини тўла-тўкис бажариш учун барча ички резервларни қидириб топмоқдалар, ўзаро социалистик мусобақани кундан-кунга қизитишяпти. Ишчилар, инженер-техник ходимлар, хизматчилар ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлашмоқда. Комбинатнинг қайси цехида бўлманг кимёгарларнинг ғайрат-шижоатга тўла меҳнати гувоҳи бўласиз.

Минерал ўғитлар цехи. Ундаги сон-саноқсиз агрегатлар туну кун тиним билмайди. Ҳаммаси автомат ёки ярим автомат-ишчиларни онда-сонда учратасиз. улар ҳам қўлда ишлашнинг нималигини билишмайди. Лекин ўз ишига меҳр-муҳаббат қўйган бу кишилар агрегатлар ҳаракатини синчковлик билан кузатадилар, технология жараёнида содир бўлган барча ишлар улар эътиборидан четда қолмайди.

Сўнгги йилларда цех ишлаб чиқариш қуввати анча ортди. Айниқса, ўғитни донадор қилувчи иккита миноранинг қурилиши катта воқеа бўлди.

— Ўғит тайёрлашни кўпайтириш, сифатини яхшилашга қаратилган бошқа тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда, — дейди цех бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Омон Илёсов. — Грануляторнинг бири катталаштирилиб, унинг суюқ ўғит ўтказиш қуввати ошди. Ўғитни донадор қилувчи минора конусининг ички томонига сунъий пленка қоплаш билан суюқ ўғитнинг конус деворларига ёпишиб қолиши камайди. Натижада узоқ вақтгача уни тозаламасдан ишлаш мумкин бўляпти. Шундай тадбирлар туфайли йил бошидан буён қўшимча бир неча минг тонна ўғит тайёрланди.

Карбамид цехи комбинатнинг кенжа фарзанди ҳисобланади. Унинг ишлай бошланганига бир неча йилгина бўлди, холос. Аммо карбамидчилар шу қисқа вақт ичида мақтаса арзигулик ютуқларни қўлга киритдилар. Ўғитлар сараси тайёрлашни кўпайтириш, сифатини яхшилаш соҳасида дуруст ишлар қилинди. Ҳозирги вақтда цех коллективи қўлидан чиқаётган карбомид ўзининг сифат кўрсаткичлари жиҳатидан жаҳон стандартлари даражасидан қолишмайди.

Минерал ўғит ишлаб чиқаришнинг барча жараёнлари автоматлар елкасида. У трубалар орқали омборларга боргунча ҳеч қаерда қўл кучи сарфланмайди Омборларда эса қопларга солиниб, транспортёр ленталарида пешма-пеш вагонларга ортилади. Кимёгарлар доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини ҳам шараф билан бажармоқдалар. Шу вақтгача пландагидан ташқари колхоз ва совхозларга юборилган ўғитнинг ўзи ўнларча минг гектар майдондаги ғўзаларни озиқлантиришга етади.

— Қадрдон пахтакорларимизнинг, шу жумладан сиз, чўлқуварларнинг ўғитга бўлган эҳтиёжларингизни қондиришга қўшаётган ҳиссамизни тобора кўпайтирамиз, — дейди комбинат директори ўртоқ В. Қодиров. — Шу мақсадда янги-янги режаларни ишга соламиз, асбоб-ускуналар қувватидан тўлароқ фойдаланиш ва уларни тинмай такомиллаштиришга ҳаракат қиламиз.

Сиз деҳқонлар «оқ олтин» тоғларини кўпайтираверинглар, бу улуғ ишда сизга ҳар доим мадад бердик ва бундан буён ҳам кўмакдош, елкадош бўламиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

АҲДИМИЗ БИР, БАХТИМИЗ БИР

Баланд-баланд тоғларнинг чўққисида қор ётар,
Қумой қўнмас ерларда, ўлжа кутиб сор ётар,
Ишчи билан деҳқоннинг ишига омад тилаб,
Сийнамизда тавозе тўла бир баҳор ётар.
Пахтакор қизлар ўтган кўчада райҳон иси,
Бошида олвон дурра, шарму ҳаё белгиси.
Осмон тўла юлдузга ўхшайди ишчи қизлар,
Оламни яшартирар шўх ўйин, шўх кулгиси,
Ўсмага ҳеч ҳожат йўқ ўзи қора қош бўлса,
Меҳнатда, муҳаббатда бўй қизларга бош бўлса.
Не ажаб қишлоқ шаҳар сатҳида, самосида —
Болқон қиз қамар бўлиб, Ойдин қиз қуёш бўлса.
Ишчи-деҳқон бирлиги — қиёс боғу баҳорга,
Мунг билмас, завол билмас элда азиз кўшторга.
Шу бирлик шарофати, меҳру оқибатидан
Поёнсиз чўл чекиниб айланди лолазорга.
Ўроқ билан Болғанинг тимсоли кўз-қош демак,
Қўш мағиздай манзилкаш, ҳамдаст, эмакдош демак.
Аҳди бир, нияти бир; бахти бир, замони бир,
Тутган йўли-йўриғи жаҳонга туташ демак.
Ижодда, меҳнатда елкадошмиз биз —
Ерга чигит тикиб оламиз олтин.
Бу курашда бизга таянч тоғи сиз,
Кўмакка келасиз Сиз бизга олдин.
Сизнинг яратувчи қўлларингиздан
«Жон» олган темирлар бўлиб «ХВС»,
Биз билан меҳнатда бир жону-бир тан
Майдонга тушади кураш қизғин кез.
Лочин йигитларга содиқ дўст бўлиб —
Оғир юкимизни қилар у енгил.
Ҳа, шундай, дўстларнинг бир бўлар йўли—
Шундан машаққатдан чўчимас кўнгил.
Мурувватли дўстсиз, ҳамиша ҳамдаст.
Пахтакорнинг қалби фахрга тўлиқ.
Инобат хат ёзар, чин фарзандга хос—
Тюпко ўқир, ишчан қиздан кўнгли тўқ.
Ҳа, ота-боладай, ака-укадай —
Опа-сингил мисол яқинмиз-яқин —
Деҳқону, пахтакор терин тўкаркан—
Бу дам у ишчини ўйлагани чин.
Чўлда унган «олтин» хирмонларидан —
Дараларда пишган буғдойингача.
Дўстига узатар йиғилгани дам.
Узатар нон, туздан, гул, майингача.

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Тўра СУЛАЙМОН,
Ҳамроқул РИЗО.

Бугунги кунда чўлқуварлар қўлига замонавий, қудратли машина ва агрегатлар бериб қўйилган. Пойтахтимиздаги экскаватор ремонти заводининг меҳнатсевар ишчилари ҳам уларнинг кўплаб экскаваторларини янгидан ҳаётга қайтаришяпти. Бу қудратли машиналар Мирзачўл ерларини боғу-бўстонга айлантиришда чўл шунқорларига мададкор бўлмоқда. Суратда: Сирдарёга жўнатиш олдида турган экскаваторларни кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

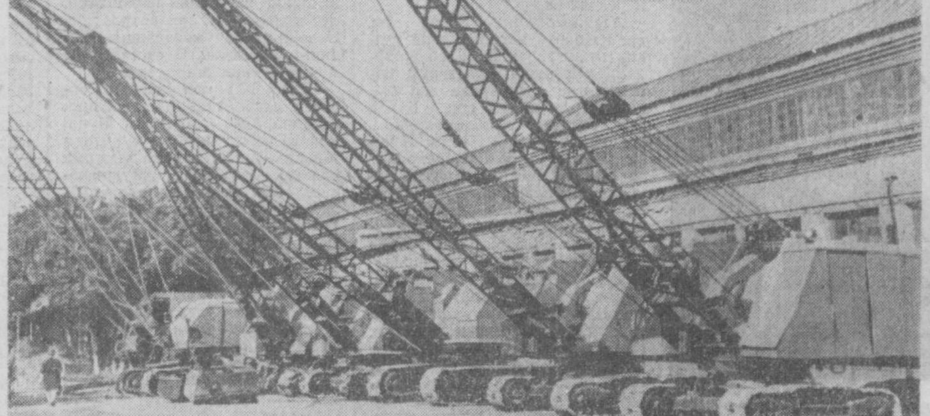

ҚОНДОШМИЗ, ҲАМКОРМИЗ

Советлар замонида киши кишига дўст, ўртоқ ва биродардир. Эришаётган ютуқларимизнинг барчаси дўстлик туфайли, ҳамкорлик туфайли қўлга киритиляпти. Яхши кунларда ҳам, ёмон кунларда ҳам дўст дўстга суянади, ундан мадад ва қувват олади, меҳрига қонади.

Бу йилги қишнинг ниҳоятда оғир келганлиги чўлқувар биродарларимизни анча ташвишга солиб қўйди. Районимиз оталиғидаги Ильич райони хўжаликлари янги ташкил топган бўлиб ўзларини унчалик ўнглаб олганларича йўқ эди. Айниқса, техника ремонти кечикиб кетди. Қишлоқ механизаторлари барча агрегатларни баҳорги экиш кампаниясига шайлашда қийналиб қолдилар.

Шу паллада районимиз саноатчилари пахтакорларга қўлини чўздилар. Ильич райони хўжаликлари техникасини вақтида ремонтдан чиқаришда механизаторларга холисона ёрдамга отландилар.

Биринчи бўлиб «Ташавтомаш» заводи барча хил асбоб-ускуналар, эҳтиёт қисмлари билан тўпа қуролланган иккита кўчма автоустахонани экипаж аъзолари билан чўлга жўнатди. Кетма-кет экскаватор, кабель, «Узбекхлопмаш» заводлари, автохўжаликларида тузилган яна еттита кўчма устахона ҳам Ильич районига томон йўл олди.

Сирдарёлик дўстларимизга илгари ҳам бундай ёрдамларни кўрсатиб келганмиз. Ҳар йили экиш кампанияси, пахтани йиғиб-териб олиш даврида илғор ишчилардан ташкил топган махсус бригадалар Мирзачўлнинг колхоз ва совхозларига чиқиб, пахтакорлар билан елкама-елка туриб меҳнат қилишарди.

Тошкентлик усталар эрта баҳорда районга етиб боришгач бешта совхозга бўлиниб техника ремонтини жадал бошлаб юбордилар. Экиш кампанияси бошлангунча, барча сеялкалар, тракторлар, ғўзага ишлов берувчи культиваторлар фойдаланишга шай бўлди.

Техника ремонти тугар-туганмас пахтакорлардан районимизга яна бир илтимоснома келиб қолди. Улар экиш агрегатларини бошқара биладиган механизаторлар юборишни сўрашган эди. Дарҳол Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва ирригациялаш институти студентларидан иборат 135 кишилик бригада тузилиб оталиғимиздаги совхозларга жўнатилди.

Ёрдамчи механизаторлар пахтакорлар ҳузурига етиб боришганда ҳаво бироз юришиб, экиш агрегатлари ва уруғлик дала бошига келтириб қўйилган эди. Тошкентлик механизаторлар вақтни ғанимат билиб, дарҳол машина рулига ўтирдилар-да, ерга уруғ қадашга тутиндилар. Бу йилги шароит чигитни қисқа муддатларда сифатли экиб олишни талаб этарди. Ҳамшаҳарларимиз шу талабга яраша меҳнат қилдилар.

В. ПОКУТНЕВ,
Ўзбекистон КП Куйбишев район комитетининг иккинчи секретари.

МАШИНА БИЗДАН, „ОҚ ОЛТИН" СИЗДАН

Чўлқуварларга замонавий техника жиҳозлари етказиб бериш доимо коллективимизнинг диққат-эътиборида турибди. Биз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, жумладан чўлқуварлар олдидаги бурчимизни яхши тушунамиз.

КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, сеялкалар, подборщиклар ва курак чувиш машиналари ишлаб чиқаришни тобора кўпайтиришга ҳаракат қиляпмиз. Корхонамиз коллективи чўлқуварлар эҳтиёжини ҳамиша тўла қондиришга интилмоқда.

Ҳар бир цехда йиғилиш ўтказиб, қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқаришни кўпайтириш имкониятларини белгилаб чиқдик. Бу соҳадаги топшириқлар муваффақиятли адо этилмоқда.

Шу йил 15 мартдан бошлаб кенг қаторли сеялкалар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдик. «СЧХ—4А1» маркали бундай сеялкалар бу йилги мавсумда чўлқуварлар учун ҳам анча қулайлик туғдирди.

Бундан ташқари 29 турда эҳтиёт қисмлари тайёрлашга аҳд қилганмиз. Бунинг кўпчилиги ўзлаштирилди. Бу соҳада айниқса ўртоқ Б. Сорокин раҳбарлик қилаётган механика-йиғув цехи меҳнатсеварларининг ғайрат ва ташаббуслари бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Мақсадимиз — қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда барча пахтакорларга ва Сирдарё области миришкорларига ҳам самарали ёрдам беришдир.

И. МАМАЖОНОВ,
Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг ишчиси.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Эл дастурхонини безаш, уни ноз-неъматлар билан тўкин-сочин қилиш деҳқонлар учун шарафли ишдир. Деҳқон ана шу мақсад йўлида йил бўйи меҳнат қилади. Меҳнат маҳсулини эл дастурхонига узатганда эса ўзини беҳад бахтиёр ҳис этади.

Биз ҳар йили мамлакатимизнинг бошқа шаҳарлари қатори жонажон Тошкент шаҳрига ҳам минглаб тонна қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бераётганлигимиз билан фахрланамиз.

Мирзачўлни республикамизнинг фақатгина пахта базаси эмас, балки боғ-роғлар ўлкасига, ноз-неъматлар маконига айлантириш учун курашаётган областимиз деҳқонлари олдида бу йил ҳар қачонгидан ҳам масъулиятли вазифалар турибди. Биз бу йилги мураккаб об-ҳаво шароитида ҳам барча қийинчиликларни енгиб, ярим миллион тоннадан ортиқ «оқ олтин», 244 минг тонна дон, 25,5 минг тонна сабзавот, 6,4 минг тонна картошка, 46,5 минг тонна полиз маҳсулотлари, 8,4 минг тонна мева, 21,3 минг тонна узум етиштириш учун астойдил кураш олиб бормоқдамиз. Бу юксак марраларни эгаллашда областимизни оталиққа олган қадрдон Тошкент шаҳрининг меҳнаткашлари бизга яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ҳозир бепоён далаларимизда, боғ-роғларимизда Тошкент область шаҳарлари, заводларида ишлаб чиқарилган машина ва механизмлар жавлон урмоқда, оғиримизни енгил қилмоқда.

Деҳқонларимиз Тошкент области корхоналари ва муассасаларининг областимиз колхоз ва совхозларига оталиқ ёрдами кўрсатиш юзасидан амалга оширмоқчи бўлган янги тадбирларини зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. Улар бунга жавобан янада унумлироқ меҳнат қилишга, қишлоқ хўжалик маҳсулотларидан ҳар қачонгидан ҳам мўл ҳосил етиштиришга, тошкентликлар дастурхонини ширин-шакар мева, қовун-тарвуз, мўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашга бел боғлаганлар.

Бу йил тошкентликлар ҳар қачонгидан ҳам кўп сабзавот, полиз экинлари маҳсулоти ва мева оладилар. Улар дастурхонига Сирдарё ва Гулистон, Жиззах ва Зомин, Еттисой ва Киров, Пахтаорол ва Боёвут ҳамда бошқа районлар деҳқонларининг минг-минг тонналаб ноз-неъматлари билан бир қаторда Мирзачўлнинг янги ўзлаштирилган зоналарида миришкор чўлқуварлар томонидан етиштирилган ширин-шакар қовун-тарвузлар, олма, узум, шафтолилар инъом қилинади. Ҳамма, етиштирилган маҳсулот азиз тошкентликларга манзур бўлсин деган умидда меҳнат қилмоқда.

Барча совет халқлари қатори областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам улуғ Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга ҳаракат қилиб, социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарганлар. Қадимий Мирзачўл бўйлаб сеп ёйган беш йилликнинг тўртинчи баҳори деҳқонларимизни қўлни-қўлга бериб, ҳар кун, ҳар соатнинг қадрига етган ҳолда меҳнат қилишга чорламоқда. Ишончимиз комилки, областимиз меҳнаткашлари тошкентликларнинг дўстона ёрдами туфайли ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларни шараф билан бажарадилар, пойтахт шаҳар меҳнаткашларининг дастурхонини турли хил ноз-неъматлар билан тўкин-сочин қилиш йўлида ўз кучларини аямай меҳнат қиладилар.

Х. МАЖИДОВ,
Сирдарё область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи.

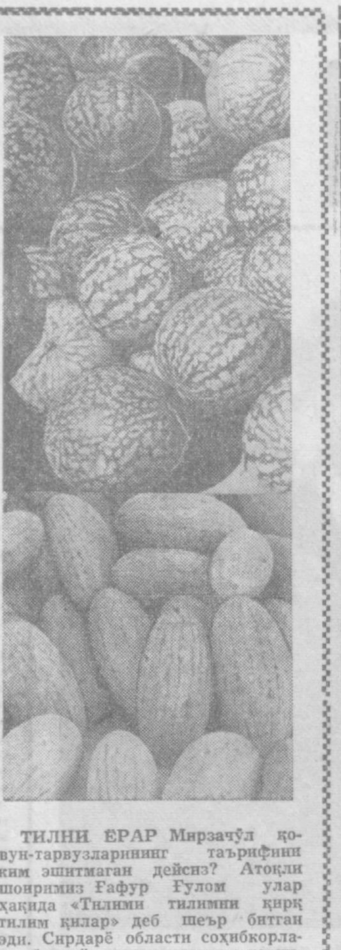

ТИЛНИ ЁРАР Мирзачўл қовун-тарвузларининг таърифини ким эшитмаган дейсиз? Атоқли шоиримиз Ғафур Ғулом улар ҳақида «Тилими тилимни қирқ тилим қилар» деб шеър битган эди. Сирдарё области соҳибкорлари бундай ширин-шакар қовун-тарвузлардан Тошкент аҳолисига ҳар йили ўнлаб вагон жўнатишади. Суратда: таърифи оламга кетган Мирзачўл қовун-тарвузлари.

А. Тўраев фотоси.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ХУЖУМЛАРИ

ХАНОЙ, 21 май. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Халқ қуролли кучларининг жангчилари душманга кетма-кет зарба бермоқдалар. Вьетнам информация агентлигининг Озодлик агентлиги маълумотларига асосланиб хабар беришича, 17 май куни эрталаб, Озодлик армиясининг жангчилари Плейкудан уч километр наридаги Америка позицияларига ҳужум қилиб, қотиллардан сал кам эллик кишини қириб ташладилар, 8 танкни ва бир неча бронемашинани яксон қилдилар.

Ана шу кунлар мобайнида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 19-катта тош йўлда Америка қўшинларининг ҳарбий машиналари колоннасини пистирмага илинтирдилар. Натижада душман 25 та юк машинасидан маҳрум бўлди. 14-катта тош йўлда ҳам душманнинг юк машиналари колоннасига ҳужум қилинди. Бироз давом этган жанг натижасида 10 та машина мажақлаб ташланди.

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИ НОМЗОДИНИ ҚУВВАТЛАБ

ПАРИЖ, 21 май. (ТАСС). Франция меҳнаткашлари кейинги бир неча кун ичида Коммунистик партия фондига 400.000 франк тўплаб бердилар. «Юманите» газетасининг хабар беришича, тўпланган маблағларнинг ҳаммаси бўлажак президент сайловида Франция Компартиясининг номзоди Жак Дюклони қўллаб — қувватлаш кампаниясига сарфланади.

КАНАЛ ЗОНАСИДАГИ ОТИШМА

ҚОҲИРА, 21 май. (ТАСС). Сувайш канали зонасида Миср қўшинлари билан Исроил қўшинлари ўртасидаги отишма кеча кун бўйи давом этди.

Бирлашган Араб Республикаси Қуролли кучлари вакилининг айтишича, танклар ва тўплар иштирок этган шу отишма Ал-Кантара, Ал-Кап, Ат-Тина ва Рас Ал-Иш шаҳарлари атрофида бўлган.

«АПОЛЛОН—10» НИНГ ПАРВОЗИ

НЬЮ-ЙОРК, 21 май. (ТАСС). «Аполлон-10» космик кемасининг Ойга қараб учиши давом этмоқда.

Кема ичидаги космонавтлар Томас Стаффорд, Жон Янг ва Южин Сернанлар ўзларини нормал ҳис қилмоқдалар.

Кеча, парвознинг учинчи суткасида космонавтлар навигация кузатишлари ва тажрибалари ўтказдилар, шунингдек ой яқинида ўтказиладиган операцияларга тайёргарлик кўрдилар. Телевизион эшиттиришларнинг икки сеанси ўтказилди, шу сеанслар вақтида космонавтлар Ер манзарасини 300 минг километр баландликдан кўрсатдилар, шунингдек кабинанинг ички томонини намойиш қилдилар.

Бугун эрталаб космик кема Ойнинг тортиш кучи доирасига кирди, 21 майдан 22 майга ўтар кечаси кема Ер йўлдошининг кўринмайдиган зонасига ўтади. Сўнгра марш двигатели ишга солиниб, кема эллипсимон селеноцентрик (Ой атрофидаги) орбитага ўтади.

МАЛАЙЗИЯНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

КУАЛА-ЛУМПУР, 21 май. (ТАСС). Малайзия Бош министри Абдул Раҳмон кеча мамлакатнинг янги ҳукумати составини эълон қилди. Унга 17 министр ва министрларнинг олти ўринбосари киритилди. Абдул Раҳмон Ташқи ишлар министри лавозимини ҳам ўзи ижро этади. Абдул Раззоқ аввалгидек Бош министр ўринбосари ва мудофаа министри бўлиб қолди. Малайзиядаги ирқий ғалаёнлар муносабати билан янги ҳукумат «Фавқулодда кабинет» деб аталди.

АМЕРИКА СЕНАТОРИНИНГ ДАЪВАТИ

ВАШИНГТОН, 21 май. (ТАСС). Огайо штатидан сайланган демократ сенатор Стивен Янг АҚШ ҳукуматини Афинадаги «қора полковниклар» режимини тугатиш учун кескин чоралар кўришга даъват қилди. Янг кеча конгрессда сўзлаган нутқида Грециядаги демократлар таъқиб қилинаётганлигини Бухенвальд, Дахау ва Освенцимдаги нацизм лагерларининг даҳшатлари билан тенглаштирди. У Грециянинг ҳозирги ҳукуматини «шафқатсиз фашистик истибдод» деб атади.

СЕНАТОР КЕННЕДИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН, 21 май. (ТАСС). Сенатор Эдвард Кеннеди Никсон ҳукуматининг Вьетнамдаги сиёсатини қаттиқ танқид қилди.

Кеча у сенатда сўзлаган нутқида республикачилар ҳукуматини бундан олдинги Жонсон ҳукумати ўтказиб келган жуда ҳам «ҳафсалани пир қилувчи ва ҳеч қандай умид туғдирмайдиган» сиёсатнинг ўзини ўтказмоқда, деб айблади. Ҳеч ким, деди у, бундай бўлади деб кутмаган эди.

Сенатор АҚШнинг кейинги ҳарбий операцияларини «бемаънилик ва масъулиятсизлик» деб атади. Сенатор Никсон ҳукумати Жанубий Вьетнамдаги уруш ҳаракатларини тўхтатиш йўлини тутиши керак, деди.

МАВРИТАНИЯ ИСЛОМ РЕСПУБЛИКАСИ. Бу мамлакат билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстона алоқалар вужудга келган. Совет—Мавритания савдо алоқалари борган сари кенг ривожланмоқда. СССРдан борган мутахассислар замонавий техникани ўзлаштиришда мавританиялик дўстларига бажонидил ёрдам бермоқдалар. Суратда: совет инженери Борис Плигин мавританиялик шоферларга Минск автомобиль заводи ишлаб чиқарган юк автомашиналари ҳақида сўзлаб бермоқда.

В. Надирян фотоси, (ТАСС).

МИРЗАЧЎЛ БИЛАН ТАНИШУВ

Нил дарёсининг Ғарбий дельтасини қишлоқ хўжалик жиҳатидан ўзлаштириш ишлари бош директори Маҳмуд Ал Гиндий Мирзачўлдаги янги ерлар қандай ўзлаштирилаётганлиги билан танишиб чиққандан кейин бундай деди:

— Ирригация ишларининг кўлами жиҳатидан Мирзачўлнинг тенги йўқ. Мен кўпгина ривожланган мамлакатларда бўлиб, бунга ўхшаш манзарани ҳали кўрганим йўқ. Бир неча минг километр узунликдаги темир бетон новдан ясалган каналлар, суғориш қувурлари, замонавий зовур системалари — ана шуларнинг ҳаммаси жуда катта таассурот қолдиради.

Маҳмуд Ал Гиндий Бирлашган Араб Республикасининг бир группа инженерларига бош бўлиб келган эди. Меҳмонлар қўриқ ерларда барпо этилган совхозларда, Янгиер ва Жиззахдаги бинокорлик индустрияси комбинатларида бўлдилар. Улар Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида ҳамда «Средазгипроводхлопок» лойиҳа институтида лекциялар тингладилар.

(ЎзТАГ).

Спорт

ДУРАНГ ДАВРИ

Жаҳон чемпионлиги учун Петросян билан Спасский ўртасидаги мусобақада дуранглар даври бошланганга ўхшайди. Ҳар қалай рақиблар кейинги учрашувларда кучларини эҳтиётлик билан сарфлаб ҳаракат қилмоқдалар. Кейинги тўрт учрашувнинг кетма-кет дуранг бўлиб тугаганлиги шуни кўрсатиб турибди. Ҳозирча ҳисоб 15 ўйиндан сўнг 7,5:7,5 бўлди.

СССР КУБОГИ УЧУН

Футбол бўйича мамлакат кубогининг ўн олтидан бир мусобақалари бошланиб кетди. Олий лига командалари 21 ва 22 май кунлари дастлабки учрашувларни ўтказдилар. Шуни айтиш керакки, ҳозирча олий лиганинг бир неча командаси мағлубиятга учраб, Кубок учун курашни давом эттириш ҳуқуқидан маҳрум бўлди. Жумладан, Қарағандада маҳаллий «Шахтёр»га қарши ўйнаган Минск динамочилари 1:2 ҳисобида ютқаздилар. Житомир шаҳрида эса кубок ўйинларида донг таратиб юрадиган Донецкнинг «Шахтёр» командаси қоқилди. У «Автомобилист»дан 0:1 ҳисобида енгилди. Кутаиси торпедочилари ҳам Украинага бориб, омадлари келмади. Улар Николаев шаҳрининг «Судостроитель» командасидан қўшимча вақтда 1:2 ҳисобида мағлубиятга учрадилар. «Заря» (Луганск) футболчилари эса Таганрогда маҳаллий торпедочилар билан мусобақалашиб, майдондан бошларини қуйи солиб чиқиб кетдилар (0:2). Бошқа учрашув натижалари қуйидагича бўлди: «Жальгирис» — ЦСКА — 0:1, «Динамо» (Москва) — «Нефтчи» — 2:0.

* * *

СССР ёшлар терма командаси футболчилари Европа норасмий биринчилигида иккинчи ғалабани қўлга киритдилар. Улар Туркия командаси билан бўлган учрашувни 3:0 ҳисобида ўз фойдаларига ҳал қилдилар. Тўпларни О. Курашинов (2 та) ва И. Григорьев киритди. Совет футболчилари билан бир группада мусобақалашаётган Руминия командаси ҳам иккита ғалаба қозонди. Улар кейинги ўйинда португалияликларни 2:0 ҳисобида ютдилар. Кеча иккала пешқадам ўзаро куч синашди.

ЕВРОПА ЧЕМПИОНИ ОЛДИНДА

Самарқанддаги халқаро шашка турнирида Европа чемпиони Сейбрандс пешқадамлик қилаётир. У етти турдан сўнг 5 очко тўплади. 7-турда пешқадам билан тошкентлик мастер С. Давидов учрашди. Ҳамшаҳримиз кучли рақиби билан тенгма-тенг курашди ва ўйинни дуранг қилиб якунлади. Иккинчи вакилимиз С. Гуляев эса бельгиялик Классенсни мағлубиятга учратишга муваффақ бўлди. Турнирда Сейбрандсдан ярим очко орқада бораётган Каземир ва Шчеголев иккинчи-учинчи ўринда боришмоқда. Ҳамшаҳарларимиз Гуляев билан Давидов олти имкониятдан учтадан очкога эга.

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

ФАН АРБОБИ

Атоқли ўзбек адабиётшуноси Ғулом Каримовни ўйлаганда халқимизнинг «Катта кемага катта сафар» деган ҳикмати ёдга келади. Чиндан ҳам, ўзбек классик ва совет адабиётининг бир қанча проблемалари, кўпгина атоқли ёзувчи ва шоирлар ижодининг марксча-ленинча фан нуқтаи назаридан ёритилиши, классик шеъриятимизда нурли из қолдирган айрим шоирларнинг ўзбек китобхонлари учун янгидан кашф этилиши Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган фан арбоби, филология фанлари доктори, профессор Ғулом Каримовнинг номи билан, бу устоз олимнинг қирқ йиллик самарали илмий-тадқиқот ишлари билан ҳам боғлиқ десак, хато бўлмас.

Ўзбек совет адабиётининг ҳозирги камолотини, унда янги-янги жанрларнинг вужудга келганлиги ва ривож топганлигини, Иттифоқ миқёсидагина эмас, жаҳон миқёсида ҳам адабиёт ихлосмандларига манзур бўлган, социалистик реализм адабиёти нималарга қодир эканлигини баралла намойиш этган асарлар вужудга келганлигини улуғ рус классик ва совет адабиётининг самарали таъсиридан ташқари тасаввур этиш қийин, албатта. Адабиётшунослигимизда бу таъсирни ёритишга бағишланган анчагина қимматли тадқиқотлар яратилган. Лекин, бу алоқанинг сарчашмаларини кўрсатишга бағишланган асарлар деярли йўқ эди. Бу сермашаққат ишга дастлаб киришган ва катта муваффақиятга эришган олимлардан бири Ғулом Каримов бўлди. Устознинг «Рус ва ўзбек халқлари маданий алоқаларининг тарихий илдизлари», «Рус — ўзбек адабий алоқаларнинг илк босқичлари», «Рус маданияти ва адабиётининг ўзбек классик адабиётига таъсири», «1905 йилдан кейинги адабий алоқалар» сингари асарларини ўқиб, бу фикрнинг тўғрилигига тўла қаноат ҳосил этиш мумкин.

Ёки бошқа бир мисолни олайлик. Қирқинчи йилларнинг ўрталарида ўзбек совет адабиётининг машҳур намояндаси Ҳамид Олимжон ижоди ҳали деярли ўрганилмаган давр эди. Бу соҳада қўриқ очган Ғулом Каримовнинг шоир ҳаёти ва ижодини, айниқса унинг поэзияси сирларини тадқиқ этган салмоқли асарлари ҳали ҳам ўз актуаллигини йўқотгани йўқ.

Ҳамза Ҳакимзода ўзбек совет адабиётига, Садриддин Айний эса тожик совет адабиётига асос солганлиги, бу икки гигант санъаткор классик адабиётимиз билан янги давр адабиётимизни бир-бирига вобаста этган олтин кўприк вазифасини ҳам ўтаганлиги маълум. Ғулом Каримов бу машҳур ёзувчилар ижодини тадқиқ этар экан, ана шу кейинги жиҳатга, яъни Ҳамза билан Айний классик адабиётнинг демократик тенденцияларини қай тариқа давом эттирганлигига асосий эътиборни қаратди, уларнинг революциядан олдинги ижоди совет китобхони учун қайси жиҳатлари билан қимматли эканлигини кўрсатиб берди.

Атоқли олимнинг ўзбек совет адабиёти масалаларини тадқиқ этишга, унинг баъзи жанрлари ривожини кузатишга бағишланган асарларида яна бир характерли жиҳат бор. Бунда гап адабиёт проблемаларини, адабий процессни умум Иттифоқ адабиёти фонида, даврнинг энг муҳим сиёсий, тарихий воқеалари билан чамбарчас боғлиқ ҳолда кўрсата билиш ҳақида бормоқда. Бундай қилиш китобхонни адабиётнинг бирор процесси ҳақидаги материал билан бир қаторда давр, сиёсий муҳит, тарихий вазият ҳақидаги қимматли фактлар билан ҳам таништиришга ёрдам беради. Шубҳасизки, бунга эришиш тадқиқотчидан жуда катта меҳнат талаб этади. Лекин Ғулом Каримов ўз тадқиқотларининг мукаммал, замон талабига мувофиқ, юқори савияда бўлиши учун ҳеч қандай меҳнатдан ўгринмайди.

Ғулом Каримовнинг яна бир фазилати бор: ўзбек классик ва совет адабиётининг атоқли намояндалари ижоди ҳақидаги янги-янги фактларни, материалларни неча-неча асрлар обидаси бўлмиш илк манбалардан излаб топиб, кенг ўқувчилар оммасига камоли эҳтиром билан тақдим этади. Устознинг мақолалари «Фурқат ҳаёти ва ижодига доир янги материаллар», «Ҳамзанинг таржимаи ҳолига оид икки ҳужжат» сингари номлар билан аталиши ана шундан далолат беради.

Олим ўз тадқиқотларининг асосий қисмини классик адабиётимизни ўрганиш ва пропагандა қилишга бағишлади. Шеърият даҳоси Алишер Навоий ижоди марксча-ленинча нуқтаи назардан таҳлил этилган асарлар арсеналида Ғулом Каримовнинг «Садди Искандарий», «Сабъаи Сайёр», «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун» достонлари ҳақидаги тадқиқотлари, Навоийнинг ижтимоий қарашлари, рус шарқшунослари асарларида Навоий ижоди масалалари таҳлилига бағишланган мақолалари муносиб ўрин эгаллайди.

Ғулом Каримов ўзбек демократик адабиётининг энг йирик вакилларидан бўлмиш Муқимий ва унинг адабий муҳитини тадқиқ этишга қарийб йигирма йил вақт сарфлади. Муқимийнинг 1959 йилда Москвада бўлиб ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси муносабати билан нашр этилган танланган асарларини ҳам Ғулом Каримов босмага тайёрлаганди. У қанчадан-қанча асарларга илмий изоҳ берган, унга монографик асар характеридаги сўз боши ёзган, шоирнинг анчагина асарларини китобхонга биринчи бўлиб тақдим этган, унинг ўзбек адабиёти тарихидаги ўрнини аниқ-равшан белгилаб берган эди. Муқимий ва унинг адабий муҳити ҳақидаги кўп йиллик тадқиқотлари кейинчалик докторлик диссертациясига асос бўлди.

Ғулом Каримов ўрта мактаблар ва олий ўқув юртлари учун ўзбек адабиёти тарихидан программа, дарслик ва ўқув қўлланмалари яратишда ҳам катта ишлар қилди. XIX асрнинг иккинчи ярмидан Октябргача бўлган даврдаги ўзбек адабиёти тарихи дарслиги олий ўқув юртлари студентларининг ва адабиёт ўқитувчиларининг энг севимли китобларидан бирига айланган.

Меҳрибон, талабчан мураббий Ғулом Каримов қирқ йил давомида тарбиялаб етиштирган юзлаб мутахассисларни республикамизда ҳам, ундан олис-олисларда ҳам учратиш мумкин. Ғулом Каримовнинг бевосита раҳбарлиги остида кандидатлик диссертацияларини ёқлаб, фан чўққилари сари интилаётган ёш олимларни санаб чиқилса, каттагина бир рўйхат бўлади.

Ғулом Каримов кейинги ўн беш йил давомида В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг ўзбек адабиёти кафедрасига бошчилик қилиб келмоқда. Владимир Ильич Лениннинг туғилган кунининг юз йиллигини муносиб равишда кутиб олиш ниятида улуғ доҳийнинг маданий мерос ҳақидаги таълимотини, ленинча эстетика принципларини чуқур ўрганиш ва ва кенг пропаганда этиш соҳасида домла ҳам ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда. Яқинда олимнинг «Тарих, халқ ва адабиёт» деган мақоласи эълон қилиндики, бошқа асарлардаги сингари унда ҳам Ғулом Каримов марксча-ленинча эстетика принципларини пухта билишини, уларни ўзбек адабиёти тарихига моҳирона тадбиқ этиш намунасини кўрсатди. Мақола автори В. И. Лениннинг эстетик қарашларида алоҳида диққат билан ёритилган ва эътибор билан таъкидланган жуда йирик икки масалани — халқ ҳаёти ва адабиёти масаласини ҳамда озодлик курашининг адабиётда акс этиши масаласини биринчи планга чиқариб, шу муносабат билан ўзбек адабиёти тарихини тадқиқ этувчи мутахассислар олдида турган вазифалар хусусида атрофлича мулоҳаза юритди. Бу масалаларни ўзбек адабиёти тарихига қай тариқа тадбиқ этиш мумкинлигини адабий тарихий фактлар орқали конкрет кўрсатиб берди. Шунингдек, Ленин томонидан доҳийёна донолик билан ҳал этиб берилган традиция ва новаторлик, адабий алоқалар ва таъсирлар, адабий ва маданий меросга муносабат, алоҳида ёзувчилар ижодини ўрганиш ва баҳолаш сингари муҳим масалалар юзасидан тадқиқотларни кучайтиришга адабиётшуносларимиз эътиборини жалб этди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, филология фанлари доктори, профессор Ғулом Каримов 60 ёшга тўлди. Шу муборак кунда унга янги-янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Ш. ЮСУПОВ,
филология фанлари кандидати.

«Тошкент ҳақиқати» газетаси редактори
А. ИСМОИЛОВ
«Сирдарё ҳақиқати» газетаси редактори
И. СУЛАЙМОНОВ

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
18.30—**Кўрсатишлар программаси.** Рус тилида: 18.35—**Телефильм,** 18.45—**Телеянгиликлар,** 19.00 — **Қишлоқ меҳнаткашларининг ленинча меҳнат вахтаси,** 19.20 — **Реклама,** 19.25—**«Омад сўқмоқлари»** (бадиий фильм). 20.55 — **Кўрсатишлар программаси.**
Ўзбек тилида: 21.00—**Ота-оналар университети,** 21.30—**Телеянгиликлар.** 21.45—**Ўткир зеҳнлилар мушоираси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
13.00 дан—**Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
18.00 дан—**Фрунзе кўрсатади.**

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 23/V да **Мария Стюарт,** 24/V да **Мария Стюарт,** 25/V да **Замон драмаси.**
МУҚИМИЙ НОМЛИ РЕСПУБЛИКА ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 23/V да **Концерт,** 24/V да **Навоий Астрободда,** 25/V да **Ёшликда берган кўнгил** (кундузи). **Фарғона тонг отгунча** (кечқурун).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Спартак — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 8 яримда).
«24-25» қайтмаяпти — «ЧАЙКА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун),
Сўнгги воевода — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 3, кеч 9 да).
Асримиздан миллион йил илгари — НАВОИЙ НОМЛИ, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун), «МОСКВА» (эрталаб соат 11.40, кундуз 1.20 минут, 5, кеч 7 да).
Разведкада бўлган воқеа — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Чапай шунқорлари — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 9 ва 10.40 минутда бошланади)
Асримиздан миллион йил илгари — «ФЕСТИВАЛЬ».
Сўнгги воевода — «ХИВА».
Ёшлик—бебошлик — ТЕЛЬМАН номли.

КУЙБИШЕВ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИНИНГ 20-ОШХОНАСИГА

(«Ташавтомаш» заводида)
ҳамма разрядли ошпазлар, ошхоналар ва зал ишчилари, ҳамда бошқа ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Луначарский шоссеси (1 автобуснинг охирги бекати).

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётнинг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 01397. ИНДЕКС — 6469. Б — 2285.